

Summary

A hundred bucket-traps, which are buried in the ground in a number of habitats in the sea dunes near The Hague (Meijendel), Holland, are emptied weekly. Of 28 species of Carabid-beetles (out of a total of 63 species) trapped during a year (March 1953—March 1954), the periods of activity could be determined and in a number of cases the period of reproduction too. These results are compared with the data given by LARSSON (1939) for Denmark. It seems likely that in some species the life-cycle in the sea dunes near The Hague is different from that in Denmark.

Hymenoptera aculeata van Andorra en de Franse Pyreneeën

door

G. VAN DER ZANDEN

In het najaar van 1955 ontving ik van de heer V. VAN DER GOOT een aantal bijen en wespen, verzameld in de in het opschrift genoemde streek. Bij het zoeken naar samenvattende faunistische opgaven over dit gebied vond ik, behalve in BERLAND (1925), alleen recente opgaven in een drietal artikelen van NOUVEL & RIBAUT (1953—1955). Hierin worden echter de Apiden niet genoemd, bovendien schreef me de heer RIBAUT, dat hij hiervoor voorlopig geen tijd kon vinden, zodat het me nuttig lijkt deze gegevens alvast te publiceren. Een globale vergelijking met de fauna van de Franse Alpen kan worden gemaakt aan de hand van de studie van BENOIST (1928).

De in het soortenlijstje genoemde vangplaatsen zijn de volgende:

A n d o r r a : Andorra-la-Vella, 24.VII.1955, 1000—1200 m.

Gorge San Antonio, 26.VII.1955, 1150 m.

Solden St. Père, 27.VII.1955, 1700 m.

F r a n k r i j k : dept. Pyr.-Orient, Los Masos, 22.VII.1955.

„ „ „ , Saillagouse, 23.VII.1955, 1300—1400 m.

„ „ „ , Fontpédrouse, 23.VII.1955, 1000 m.

dept. Hautes-Pyr., Tarbes, 30.VII.1955.

dept. Gironde, Pigney, 2.VIII.1955.

dept. Vienne, La Celle St. Avant, 4.VIII.1955.

De verzamelde soorten waren de volgende :

A p i d a e : *Colletes* Daviesanus Smith, 2 ♂♂, Piquey.

C. floralis Eversm. (= *montanus* Mor.), ♀, Los Masos.

Prosopis pratensis Fourcr., ♀, Andorra-la-Vella.

P. confusa Nyl., ♂, Los Masos.

P. communis Nyl., ♀, Andorra-la-Vella.

P. gibba S. Saund., 2 ♂♂, Piquey.

Halictus rubicundus Christ., ♂, Piquey.

H. malachurus K., ♀, Gorge San Antonio.

H. morio F., 2 ♂♂, Piquey en La Celle St. Avant.

H. leucopus K., ♀, Andorra-la-Vella.

H. tetrazonius Klug, ♀, Los Masos.

- H. marginatus* Brullé, ♀, Saillagouse.
Sphcodes rufiventris Pnz. (= *subovalis* Schck.), ♀, Los Masos.
Andrena hattorfiana, var. *haemorrhoidula* Vier., ♂ ♀, Piquey.
A. agilissima Scop., 2 ♀ ♀, Piquey en Andorra-la-Vella.
A. pectoralis Schmied., 2 ♀ ♀, Piquey en La Celle St. Avant.
Panurgus banksianus K., ♂, Solden St. Père.
P. dentipes Latr., ♂ ♀, Fontpédrouse, A.-la-Vella en Gorge San Antonio.
Dasygoda hirtipes F., ♀, La Celle St. Avant.
Eucera longicornis L., ♀, Los Masos.
Epeolus variegatus L., 2 ♂ ♂, Piquey.
Ceratina cyanea K., ♂ ♀, Los Masos.
Xylocopa cyanescens Brullé, ♀, A.-la-Vella.
Megachile argentata F., ♀, Los Masos.
M. lagopoda L., ♂, Gorge San Antonio.
Lithurgus chrysurus Fonsc., ♀, Los Masos.
Coelioxys conoidea Kl., ♀, Piquey.
Anthidium manicatum L., ♂ ♀, A.-la-Vella en Los Masos.
A. cingulatum Latr., ♀, Los Masos.
Stelis punctulatissima K., ♀, A.-la-Vella.
St. odontopyga Nosk., ♀, Los Masos.
Osmia leaiana K., ♀, A.-la-Vella.
O. spinulosa K., ♂ ♀, A.-la-Vella.
O. panzeri Mor., ♀, Fontpédrouse.
O. villosa Schck., ♀, Gorge San Antonio.

Een aantal *Halictus* spec. wacht nog op determinatie.

Behalve de bovengenoemde bijen bevonden zich ook een klein aantal andere Hymenoptera onder het ontvangen materiaal, welke reeds alle werden genoemd in de artikelen van NOUVEL & RIBAUT, met uitzondering van *Polistes kobli* D.T.

Dit waren:

- Vespidae: *Vespa crabro* L., ♂, Tarbes.
Polistes kobli D.T., (= *dubius* Kohl), ♀, George San Antonio.
- Sphegidae: *Anmophila sabulosa* L., ♂, Gorge San Antonio.
A. heydeni Dhlb., ♀, Piquey.
Crabro (*Lindenius*) *pygmaeus* Rossi, ♀, Los Masos.
Cerceris interrupta Pnz., ♀, Saillagouse.
C. sabulosa Pnz., ♀, Los Masos.
C. arenaria L., 2 ♂ ♂, Los Masos en A.-la-Vella.

Behalve van het bekende werk van SCHMIEDEKNECHT (1930) werd voor de determinatie van een aantal min of meer recente monografieën gebruik gemaakt, die bij de literatuuropgave zijn vermeld. Rest me nog hartelijke dank te betuigen aan de heer H. G. M. TEUNISSEN voor het beschikbaar stellen van vergelijkingsmateriaal uit Zuid-Frankrijk.

Literatuur

- BEAUMONT, J. DE, 1950, Les *Cerceris* de la faune française, *Ann. Soc. ent. France* 119.
- BENOIST, R., 1928, Etude sur la faune des Alpes françaises, *Ann. Soc. ent. France* 97.
- , 1931, Les Osmies de la faune française, *Ann. Soc. ent. France* 100.
- BERLAND, L., 1925 en 1928, Hyménoptères Vespiformes I en II.
- , 1942, Les *Polistes* de France, *Ann. Soc. ent. France* 111.
- BLÜTHGEN, P., 1923—'24, Beiträge zur Systematik der Bienengattung *Halictus*, *Konowia* 2 en 3.
- DUSMET Y ALONSO, J. M., 1905—'26, Los Apidos de España, *Bol. Mem. Real. Soc. Española Hist. Nat.*
- GINER MARI, J., 1941, Monogr. de los *Cerceris* de España, *Eos* 15.
- NOUVEL, H., & H. RIBAUT, 1953—'55, Contrib. à la connaissance de la faune des Hyménopt. des Pyrénées centrales I, II en III, *Bull. Soc. Hist. nat. Toulouse* 88 en 90.

Résumé

Lors d'une excursion en Andorre et dans les Pyrénées-Orientales pendant l'été de 1955 on a récolté plusieurs espèces de Hyménoptères aculéates. Ces récoltes donnent une contribution à la connaissance de la faune des Hyménoptères des Pyrénées, complémentaire aux études de H. NOUVEL et H. RIBAUT (1953—1955). Les Apidae font la plupart des récoltes, c'est une famille qui manque chez ces auteurs. Les chasses ont eu lieu à des altitudes variant de 1000 à 1700 m.

Eindhoven, N. Brabantlaan 21.

Literatuur

Ulmer, G., *Köcherfliegen (Trichopteren) von den Sunda-Inseln*. Met het verschijnen van het derde deel is dit grote werk over de Schietmotten van Indonesië compleet geworden. Van dit ver over de 1000 pagina's en 57 platen omvattende standaardwerk werd het eerste deel in 1951 als Supplementdeel 19 van het *Arch. für Hydrobiologie* uitgegeven. Het behandelt de imagines van alle bekende soorten en wie met het oeuvre van ULMER bekend is, zal begrijpen, dat dit zeer degelijk gebeurde. Van iedere soort wordt de volledige literatuur vermeld, daarna volgt een nauwkeurige opsomming van het materiaal, dat de auteur ten dienste stond en ten slotte wordt de soort beschreven en afgebeeld. Voor de vele nieuwe soorten, die in dit boek ten doop worden gehouden, is dit vanzelfsprekend, maar ook reeds bekende, door ULMER zelf of door anderen beschreven soorten worden volledig herbeschreven, zodat men nauwelijks enige andere literatuur nodig heeft bij het determineren van een Indonesische collectie. Bij alle genera en hogere systematische groepen worden zeer duidelijke dichotomische determinatietabellen gegeven. Een literatuurlijst en twee registers besluiten dit eerste deel.

Het tweede deel, verschenen in Supplementdeel 21 van hetzelfde tijdschrift (1955), behandelt de larven en poppen van de Integripalpia en het juist verschenen derde en laatste deel (in Supplementdeel 23, (1957) de metamorfose-stadia van de Annulipalpia. In deze beide laatste delen worden in de eerste plaats de uit Indonesië bekende larven en poppen beschreven en afgebeeld. Daarnaast vindt men er echter ook veel nieuws in over andere faunagebieden en bovendien bij iedere familie een opgave van alle tot nu toe beschreven metamorfose-stadia van de gehele wereld. Het is jammer dat de twee voor Europeanen bekendste families (Limnophilidae en Phryganeidae) in Indonesië niet voorkomen, zodat ze niet in het boek behandeld worden. Behalve registers in deze beide delen vindt men in het laatste deel nog een ecologische groepering der vindplaatsen en een hoofdstuk over de geografische verspreiding der soorten. Een literatuurlijst ontbreekt bij het biologische gedeelte, daar deze veel te omvangrijk geworden zou zijn. De auteur schat het aantal op de metamorfose betrekking hebbende publicaties op 1300 à 1500. Bij iedere familie wordt echter de literatuur